

Notat í sambandi við *arbeidsumstöðurnar hjá Landsverkförðingunum* tey seinastu árinu:

Tað er so mangt sum ber til

Vit standa í lötuni í eini stöðu, sum ikki var til at umganga, soleiðis sum landsumsitingin er tiltuskað hesi seinastu árinu, sigur starvsfólkið á Landsverksfrøðingsstovnum í notati, sum gjørt er um *arbeidsumstöðurnar á stovnum*

Tað ber til at skjóta frá hond inn til tilvildin vil, at okkurt burðardyggt stendur upp av gravarbakkanum. Tað ber til hjá leiðarum at brúka sína leiðsluorku til at skriva "tryggingarskjøl" fyri best at tryggja sín egna sess - og so lata málini sigla sína egna leið.

Tað ber til hjá leiðarum at brúka sína leiðsluorku til at leggja fótonglar, fyri so í tíðarinnar fylgi at taka hesa línu upp aftur og avhóva aðrar leiðarar við óakuelum "sakum".

Tað ber til hjá leiðarum at misnýta vald, soleiðis at setningur, heimildir og tilfeingið ikki fylgast - fyri síðani at kasta øðrum leiðarum fyri, at málini ikki halda ella at útyrreikt er eina staðni og ov lítið brúkt eina aðra staðni.

Tað ber til hjá leiðarum at leggja seg ómátt uppá og lata sum einki, um einki hendur - intil tey, sum kenna sær ábyrgd, taka sær av uppgávuini við risiko fyri bæði at átaka sær vanligar skeivleikar byrgdir umframt at verða stungin í ryggin av teimum, sum kastaðu ábyrgd frá sær.

Tað ber til at senda skriv út til onnur at ummæla uttan at gera hvørt sær sjálvum ella øðrum greitt, hvat skal ummælast, hvussu og við hvørjum endamáli - undir hvørji mannagongd ummælast skal - fyri síðani at kasta øðrum fyri, at tey lesa í eyst og skriva í vest.

Tað ber eisini til at lesa sínar egna ábyrgdir so neyvt, at ein ikki á nakran hátt fer uttanum sítt egna hendað, fyri at bjarga egnum skinni uttan at hugsa um tungar byrðar, sum leggjast á onnur.

Men tað ber eisini til hjá ábyrgdarfólki heilt og fult at sigga burtur afturlíð allar hesi óðmsku, sum byr so djúpt í menniskjanum.

Tað ber til hjá ábyrgdarfólki undir øllum umstøðum, uttan mun til arbeidsumstøður, alla tíðina at gera sitt til, at sum frægast ferst burtur til einstaka málinum, havandi í huga eitt breitt loyðsmátt bæði mótgævis landsstýris, lögting, faki, veruleika, málsetningi og nýtslu.

Tað ber til hjá ábyrgdarfólki at vekta alt, sum gjørt verður á hesi vágskál og so heldur einki at gera enn at gera nakað skeivt ella ó-reint.

Tað ber til hjá ábyrgdarfólki at sigga burtur frá menniskjaliga óðmskuni og trúgva uppá, at mótast á breiddanum við tað sakliga, fram-sókna arbeiði vinna á allari ó-nýtslu.

Fyrn hesi ábyrgdarfólk er hetta einasta leiðin, í fótonglar, óren-skapur, óreiðilighet og óprofessio-nalismu fyri tey verri enn einki at hava, at taka sær vita.

Hetta er leiðin, sum Landsverkförðingurin hevur hildið í 50 ár, fyrst við Mikkiáli Helmsdal, sála í leiðarassni og síðani Hennings Jacobsen.

Tað ber til á hesum vegamót, sum vit standa í júlíni 1998, at kasta hesa leiðsluorku fyri borið.

Tað ber til at skjóta eftir nýggjum landsverksfrøðingum ella at kasta teir skipanir saman, sum hava millum lítið og einki í felag.

Vit skulu bara vita, at tann, sum troystar sær at skjóta starvið sum landsverksfrøðingur ella sum troystar sær at taka óðmskuna upp undir øðrum bygdum, er sjálvur líkren-ari og kann ikki annað enn fylgja teim fyrstnevndu arbeidsháttinum - landi og fólk til ógagns, sær sjálvum til vanæru.

Embjætni í áktuella málinum eru landsstýrismaðurin í samferðslumálinum og landsverksfrøðingurin. Onkustaðni í onkrum myrskoti er ein vinnumálstýjari eisini.

Maktmiðlarnir hjá landsstýris-

manninum er tann landsstýris-mannaábyrgd, sum honum er til-lutað í stýrisskipanarlógini. Mót-vegis hesum hevur lögmaður makt til at seta landsstýrismannin frá og lögtingið hevur makt til at geva mislitisvátan.

Hesar maktir hava ikki fyri neyðini at lura eftir tí, sum lands-verkförðingurin hevur at siga. Hesar maktir kunnu taka málið í egnar hendur og víðgæta tað eftir sínum egna hendi.

Landsverksfrøðingurin er settur tæstamaður og kann fara í rættin við síni sak, um hann verður frá-koymdur fyri vánaliga leiðslu. Tað verður landsstýrismaðurin noyðdur til at lura eftir málinum, sær frá sjónarhorninum hjá landsverksfrøðinginum, leiðara og stovni.

Aðrar maktmiðlarnir ligga í fjöl-málinum, fakfeløgum o. o., har mannagongd og stýring eru av øðrum slag.

Landsstýrismaðurin hevur so-statt møguleika til at bróta niður og kann so verða trýstur til at bota um sínar gerðir sum frægast. Men hesin møguleikin er partur av ó-húmsku, sum vit neyvan hava loyvi til at trúgva, at hann hevur áhuga í.

Hin konstruktivi møguleikin er, at vit seta okkum niður og taka málini fram, eitt fyri og annað eftir - leggja tey á vágskalina við spurn-ingunum: var hetta konstruktivt leiðsla, har landsverksfrøðingsins síðu. Um so er, at okkur leiðsla ikki hevur verið konstruktivt, so hevur tað kanska áhuga at spyrja, hvør hevur ábyrgd av tí destruktiva.

Niðanfyrir eru nøkur dømi, sum helst rættiliga greitt lýsa, hvat er orðað ómáttfyri um hagnisliga ella ikki hagnisliga leiðslu.

Álmátt hava ligið í landsstýrin-um síðani 1988. Fyrst í fiskivinnu-umstýringini og síðani í vinnumála-stýringunum. Landsverksfrøðingurin var settur uttanfyri hesa umstýring í 1985 og kundi hvat kastað frá sær - so var neyvan nokur aling í dag! Hetta gjørdi Landsverksfrøðingur-in ikki.

Til dagin í dag hevur Lands-verksfrøðingurin roynt ígjøgnum tey, sum hava tiltskað sær valdið, at fáa sum frægast burtur langt útum tað, sum stovnurin hevur havt ábyrgdina av, hóast hetta helst kreivur meira orku enn ein stovnurin hevði alla umstýringina, soleiðis sum hon verður framd í lötuni.

Fígurarskipanin hjá Gjaldstov-num skuldi endurnýggjast og flest øll hava hoyrt um, hvussu stríti gekst at fáa hesa at virka. Lands-verksfrøðingurin kundi, eins og aðr-ir leiðarar, sent landsstýrinum eitt skriv, har hann fræsegði sær ábyrgd fyri roknskapi og nýtslu, intil am-bodini, sum brúkast skuldu, vóru tøk. Fyri okkum sum sáru nær hes-um málinum kann væl hugast at hetta viðið víðfært stórk, men vána úrslit.

Landsverksfrøðingurin tók á-byrgd á seg, setti fólk á stovnum av og setti skipanir upp, soleiðis at Gjaldstovnum sum frægast kundi berja seg burtur frá lötuni, hon var komin í. Aðrir fylgdu í hesi fótas-por.

Í sambandi við Lívískastøðina í Skopun hevur landsstýrismaðurin í alímalum vent sær til Landsverks-frøðingin við fyrispurningum um vit kundu tryggja honum, at stovnsins vitan kom til haldar í sambandi við at P/F Fiskaaling skuldi tryggja stovnum móti brá.

Hóast hetta ikki var ábyrgdar-fólk stovnsins og hóast P/F Fiska-aling hevur mótarbeitt ráðgeving-in frá Landsverksfrøðinginum alla tíðina, so hevur stovnurin ongantíð uppgjøvt at fáa sum frægast burt-ur - í seinastuni, tá P/F Fiskaaling

als ikki vildi tosa við stovnin, við at tosa við DHL í sambandi við teirra ráðgeving til P/F Fiskaaling.

Hesi dømi eru frá okkum, har Landsverksfrøðingurin við góðum rætti kundi uppt øksl og latið onnur roynt seg. Men soleiðis arbeidur stovnurin ikki. Hann verður gjørdur við skattakrónum og borgarin verður rætt til at fáa nýttu fyri pengar-nar uttan mun til arbeidsumstøður og uttan mun til frustratiónir hjá persónum í leiðslu og á gólv-inum.

Fígurarskipanir og stovnurin er sjálvur lykilin til virkssemi stovnsins og hevur øll árin síðani 1948 fingið drúga víðgæta á stovnum, í landsverksfrøðinginum og í lögtinginum, soleiðis at allar partar kenna seg tryggja við tað, sum gerast skal - og tað, sum ikki skal gerast. Intil fígurarskipanina 1998, sum eftir stovnsins máttstokki er gjørd uppá kvamsvið.

Men hóast hesa vána víðgæta, so hevur stovnurin gjørt sitt til at fáa sum frægast burtur í teim ein-støku málinum.

Nevnd er sett at víðgæta spurn-ingarnar í sambandi við samferðslu-na í Føroyum framfyri. Hóast setningurin var breiður og einki-sigandi, so hevur Landsverksfrøð-ingurin gjørt sitt til, at setningurin gjørdist nágreiniliga, soleiðis at kanska okkurt konstruktivt fæst burtur, hóast vinnarnar eru sera smáar.

Í sambandi við hetta arbeiði er fyrispurningur settur til stovnin í sambandi við raðfestingar av havn-alögum. Hóast bæði fyrispurning-ur og eftirlýgningin tó vóru sera hjálparleys og ákærandi, so royndi stovnurin sum frægast at vísa á eina kós og at geva tilfar, sum arbeiðt hevur verið við higartil.

Sjálvt eitt internt notat um setn-ingin á havnaðeindini varð gjøvd til kunningar.

Tað hevði borið til at verði ó-reinur, men stovnurin er konstrukt-ivur, eins og hann øll 50 árin hevur verið konstruktivur.

Kommunubólkinur kom við fyrispurningum um starvsfólks stovns-ins og stovnsins samskipti við kommunurnar. Stovnurin kundi við góðum rætti verði sera for-nemaður um, at hann ikki er um-bodandi í kommunubólkinum, sum ein av teim stovnum, sum hevur havt mest samband við kommunurnar. Men stovnurin var konstruktivur. Men stovnurin var konstruktivur, sum altíð og brúkti nakrar verk uppá at lýsa víðgæta-skipti so gott sum møgulegt. Lítið røkskipti tó fyri, at nakar hevur sett seg inn í tað tilfar, sum sent er.

Síðani fyrst í öldini hevur ein skipan virkað við havnaætlanum: 10-ára ætlanir, 6-áraætlanir og 8-áraætlanir. Í sambandi við kreppu-na í 1989 og framfeiri, var hildið aftur í sambandi við stundingsmar-nar og síðani 1995 hevur at kalla einki verið gjørd sambært hesum ætlan-um.

Stovnurin hevur víst á fleiri ferðir, at lögtingið eigur at avtaka lógirnar partvist til kommunurnar við hesum lögum hava rætt til stundning til havnalög og fyri at vera leysur til at geva nýggjar skip-anir, um hetta er ynskili.

Veruleikin í dag er, at okkur kommunna fæst ongan stundning, onkur fæst 50%, onkur 90% og onkur fæst 100% í stundningi til havna-lögur - uttan at nokur skipan er á okkum. Men lógirnar eru ikki sett-ir ár gildi og onkur lógin frægreið-ing, sum fæst heldur skil vera í, er fest á blað sum formilgrund-geving. Hetta merkir í stuttum, at ein heilur partur av samferðslu-kervinum í fleiri ár hevur verið í mannagongd.

Landsstýrið skuldi góðkenna ló-gir og sølulíknandi gerðir hjá kom-m-

unumun. M.a. langtíðarleiðsát-málar á havnaoki. Stovnurin hevur øll hesi árin umstíð hesa góð-kenning, intil knappliga, nú stovnurin umvegis fær at vita, at leiðsátarmálar víðgæta verða góð-kenndir í landsstýrinum uttan orð ella eið. Okkurt dømi frá Oyðar-firði visir, hvat kann henda í slíkum mannagongd.

Stovnurin hevur skrivað til landsstýrið um at fáa eina rimliga mannagongd. Stovnurin hevur fingið svar uttan at vera eftirspurd-ur um, hvørjar fylgjur hetta fekk fyri ta orku, sum neyðug burtur fyri at lóysa uppgávuna.

Sum ikki einferð hevur stovnur-in gjørt tað einasta møgulega konstruktiva - hevur skrivað eitt innhýst notat, sum eisini er sent einum fulltrúna í Tinganesi, og hevur so góðkent leiðsátarmálar við kontrastirnging frá landsverks-frøðinginum, sum ein fulltrúni í Tinganesi so hevur vírstrikað og sett sína egna undirskrift á og latið ein landsstýrismann/lógmann und-irskriva.

At nevna hetta mannagongd er nakað víðfarið, men at seta eitt heilt fólk fyri at gera tað arbeiði, sum annars verður gjørt betur og skjótari við umleið 10-15% av ein-um fólk er heldur ikki góð leiðsla, máta við máttstokki landsverksfrøð-inginsins. Trupuleikin hevur tó havt við sær, at bunkin við óviðgjørdum sakum bara veksur.

Ætlanir var at gera eina reglu-gjøgri fyri stovnin. Hendað hevur verið í umbúna í mong ár og vinnu-málstýrið tók hana fram aftur beint fyri seinasta vát. Stovnurin var konstruktivur sum altíð, og roknaði fyri víst við, at ætlanir var at taka málini eitt fyri og annað eftir og finna mannagongd, sum allir partar - og málini sjálv - kundu liva við.

Tað einasta sum hendi var, at ein reglugerð var skrivað uppá kvamsvið og lögð einum fráfarandi lógmanni til undirskrivingar. Eing-in verulig víðgæta fór fram og í dag kann hendað reglugerð ikki nýstast til annað enn at kasta í hvd-ið á hvør øðrum við.

Ein sera óheppin fylgja er t.d. at skriva vera sendt út landsstýrinum til stovnin, har ynskt verður at eitt mál skal ummælast. Tað er þetta greitt fyri ein og hvønn, at tað ber als ikki til at ummæla nakað uttan eina greiða mannagongd fyri, hvussu og við hvørjum endamáli ummælast skal. Stovnurin hevur eisini í slíkum førum verið so kon-struktivur, sum tað hevur borið til at ummæla við skili, har er ummælt - annars er einki gjørd, heldur ikki ókvamsvið, sum annars hevði verið ein møguleiki.

Ein onnur sera óheppin fylgja er, at ongur mannagongd eru gjørdar, er tann óvni, at fulltrúna í landsstýrinum ringja til arbeiðs-fólkið á stovnum í sambandi við málsviðgæta uttan fyrst at hava fingið bóðini gjøgnum leiðsluna.

Hesi dømi eru frá tí, vit vanligu nevna mannagongd og er sjálv skjarni í, at fáa velviljað starvs-fólka at virka konstruktivt. Stovnur-in hevur sum frægast roynt at gjørd mannagongd fyri tey, sum starvast undir leiðslu, men sum tey næstu dómni lýsa, so ber illa til at skerma arbeiðsfólkin og úr-slitini frá øllum destruktivum kreftum.

Havnaðbyggingin í Fuglafirði er eitt dømi, har stovnurin als ikki var eftirspurdur, hvussu útyggast skuldi og hvør stundringur var skil-abestur. Landsstýrið og kommunan víðgjøgdu einansval málið og úr-slitnið gjørdist at stundringur skuldi vera 50% av 12 mió. kr.

Hvægja við eftir hesum projekt-inum, so er neyvan ivi um, at hav-andi í huga møguleikarnar í sam-bandi við síldina, sum helst kunnu telja hundratal mió. kr. árliga í nøkur ár, so er verandi útygging neyvan optimal, sær frá heildini - hóast hon er optimal sær frá kommununnar sjónarmiði soleiðis sum stundringin er ásettur.

Var stovnurin eftirspurdur og

við í sjálvari víðgæta av hesum málinum, so var útyggjingin helst óvrið, og møguleikarnir at gagn-nýta møguleikarnar í sambandi við síldina helst velt betur.

Dýpingin í Leirvík er eitt annað dømi um eitt projekt, sum verður tikið frá øvugtum enda. Dýgvan sigildi inn á Leirvík um summarið og Landsverksfrøðingurin hevur á-varað imoti, at har var ov grunn. Frá Tummasi Magnussen, táver-andi stjóra, fekk stovnurin fyrst at vita, at hann ikki dugdi at avlesa kort. Seinni, tá Dýgvan tók bota fekk stovnurin gjøgnum ótrúandi at vita, at hann ikki dugir at tekna kort.

Men stovnurin var konstruktiv-ur og fekk saman við Strandferðslu-ni gjørt eina fyrirliskipin, soleiðis at Dýgvan kundi leggja gronina at rampanum í Leirvík. Tosað var tá um møguleikan at dýpa fyri heilarsigling. Árinu gingu, og á stovnum gjørdust vit meir og meir ótúfulur, í einki rokstíkt fyri at dýpingin kom á tal. Skipararnir fingi aftur í 1997 at vita stovnum og knappliga á hesti 1997 kom skrív frá landsstýrinum um "ein kneysa í Leirvík".

Skriv var sent landsstýrinum aftur við frægreiðing um alt málið og við eini ætlan fyri hvussu Dýgvan skuldi fást at sigla alt árið um Leirvíksfjørð millum Leirvík og Klaksvík. Dýpingin var tá leys-liga mett til at kosta 10 mió. kr.

Hóast hesar frægreiðingar, so sendir landsstýrið fígurarskipan-skot til lögtingið, har sagt verður, at brúkast skulu 2 mió. kr. í 1998 fyri at fáa Dýgvana at sigla alt árið um Leirvíksfjørð. Eftir máttstokk-inum hjá Landsverksfrøðinginum er hetta at ljúgva fyri tinginum.

Aboturnar á ferjulegna á Oyr-argjógv er eitt annað tókligið dømi um arbeidsumstøður, sum neyvan kunnu kallast umstøður.

At ferjurnar á Oyrargjógv var útslitin og at Sam var litid og gamalt skip, sum ikki framfyri kundi rokja farleiðina um Vest-mannasund, var greitt fyri øll. Síð-an fyrst í 90-umum hevði Lands-verksfrøðingurin arbeiði við spurn-ingunum saman við Strandferðslu-ni. Landsstýrismaðurin var kunn-aður á teim vanligu fundunum, har slíkt var víðgjort og setningurin var, at Ternan skuldi hava mögu-leika at sigla alt árið.

Í 1996 var ferð sett á kanning-ararbeiðið, máttulst sett ú og sam-skifti millum Strandferðsluna og Landsverksfrøðinginum um mögulei-karnar. Á fígurarskipanini fyri 1997 verða stætt 4 mió. kr. av til um-býgging av ferjulegna á Oyrargjógv og bæði Landsstýrismaðurin og fígurarskipanin verða kunnandi ummunnit um, at stovnurin arbeiðir við möguleikum. Á vár 1997 vóru aldukanningarnar gjørdar so frægt, at modelroyndir kann gerast og landsstýrismaðurin verður bód-in við, soleiðis sum vanlig mann-agongd hevur verið.

Einki hoyrist frá landsstýrinum, annað enn, at har er eingin áhug-aður í hesum kanningum - intil góðum mánaða eftir, tá model-royndarnar vera framdar, tá stovnur-in fær bód frá landsstýrinum, at ætlanir var ongantíð at gera annað enn at skifta ferjurnar um og stovnurin var í veruleikanum á-kærdur fyri illoylati.

Skriv vóru send aftur og fram og enn er ikki annað enn ógreiðt bód komin út landsstýrinum um, at tað bæði ynskti at Ternan skuldi sigla alt árið og at tað ynskti, at einki annað verður gjørt á Oyrargjógv enn at skifta ferjurnar um. Hóast stovnurin í skrivnum sínum hevði víst á, at ferjurnar hava hevi einki við spurningin um Ternan kundi sigla alt árið at gera.

Hóast ákætur og óðmsku, so royndi stovnurin at fáa sum frægast burtur hesum bódum og skifti ferjurnar um úr so lítið og so bíl-ga sum til bar og hevur bódur sær til at hjálpa Strandferðsluni við ásetingum av nær Ternan kann sigla og nær hon ikki kann sigla. Roynslirnar í vetur lýsa til fulnar,

hvørji stóðu faktólkið bæði á Landsverksfrøðinginum og á Strandferðsluni hava verið í undir-allari víðgæta av hesum málinum.

Í mong ár hevur verið arbeiði við spurninginum um kloakkina í Sor-vági og eina kloakk frá Vatnsmyrri til annaðhvørt Miðvágs ella Sor-vágs. Spurningurin var avgreiddur saman við landsstýrismanninum í umhvørvismálinum, Elífi Samuel-sen, og landsverksfrøðingurin hevði lóvað landsstýrismanninum, at um-pengur var avsettur, so varð uppgáv-in løyst.

Landsstýrismaðurin fekk lög-tingið at avseta peningin í fígurarskipanini fyri 1997, men vinnumála-stýrið legði seg ómátt heimildina á játtanina. Tá tíðin var so langt útiðin, at setast mátti á arbeiðið, um lyftið til landsstýrismannin skuldi halda, skrivaði landsverks-frøðingurin bræv til vinnumála-stýrið og segði frá, at arbeiðið verur sett í gongd og at stýrið mátti gera sína uppgávu og fáa heimild-irnar uppá pláss.

Í mong ár hevur verið arbeiði við spurninginum um eina tilbygging-arætlan. Brunaumsjón landsins og fútin hava gjørt eitt drúgt fyrrer-kingararbeiði og hevdu eina ætlan, sum í smáum skuldi fáa skjótt á uppgávuna. Lögtingið avsetti pen-ing til endamálið í 1997 og í 1998. Ætlanir var at Brunaumsjón lands-ins skuldi umsita játtanina, men hesa heimild lat vinnumálstýrið ongantíð frá sær og enn er at kalla einki hent málinum at gagna.

Hvussu kunnu vit framfeiri, bæði landi og fólk at gagna og allir part-ar virið við viring?

Vit standa í eini stöðu, sum á mannan hátt kann nevast eitt veg-amót. Fleiri stjórar eru frákyorid, fer flestu helst uttan nakra rimliga grundgeving, men allir við nokrum smávægis veikleikum, sum helst eru blástir óksplágar. Á ákæru-beinkinum situr nú ein stjóri, sum als ongín skitin blettur sær á, annað en teir nátturliga blettir, sum standast av at gera nakað til nýttu.

Tann stjóri, sum nú situr á á-kærubeinkinum, situr har, tí hann hevur virkað sum sakligur leiðari og tikið ábyrgd. Tí er hetta eitt prinsippmál: ynska vita, at fýroysk leiðslumentan verður ein ja-sigara mentan ella ynska vit eina ábyrgd-armentan á okkara leiðslu.

Spurningurin um landsverksfrøð-ingin er ikki ein spurningur um persónar, men um prinsippir. Men tað ber ikki til at skilja prinsippir frá gerðini: verður landsverksfrøð-ingurin sendur til hús, hava fýroysk politikararnir valt prinsipp?

Verður landsverksfrøðingurin sendur til hús, so er næsti maður líkrenari og kann ikki virka undir øðrum leiðsluprinsippum enn teim óreiðilighetsprinsippum, sum nevnd eru fyrst í notatunum.

Ein gongd leið fyri allar partar er at siggia hesa fløkuna sum ein nátturligur part av øllum teim broytingum, sum farnar eru fram tey seinu árin í umstýringini. Tær flestu av hesum broytingum hava ikki havt nakran góðan.

Ymiskir sjónarvinklar hava øk-málað landsstýrismannin, men hann vil nú fáa skil á, hvør ger hvat og hvussu. Fólk fara nú at seta seg við reglugerðunum í Vinnumála-stýrinum og fáa mannagongdirnar víðgjøgur.

Ætlanir at leggja Strandfaraskip Landsins og Landsverksfrøðing-in saman verður tikin av skráni og nevndin viðvíkjandi fasta sam-bandinum um Vestmannasund verður vald av nýggjum í næstum.

Í hesum sambandi vil lögmaður tryggja sær, at umstýringin virkar eisini í øðrum lötum og fer at gera sitt til, at slíkar ørkymlingar ikki fyrikoma aftur.